

ЛАС МІКІТА

Жовтень 1963

2.10
РІК 13

Д-рові В. Галанові у 20-річчя ЗУАДК

Переселення — ого,
Вже минулося давно,
А він все ще стояв
І фурт. фурт ладував!

КОРОТКО:

А було це справді так:
жив в таборі Голодяк;
хоч на вигляд він козак,
то крутій він і мудрак.
Тож і почувався гупо,
ївши таборову зупу,
і — голодний — заки ліг
на нічліг

у свій барліг,
мрію вигадав велику:
переплисти в Америку.
Щастя мав наш Голодяк,
бо якраз прибув ЗУДАК,
а з ЗУДАК-ом пан Галан,
що привіз готовий план
виїзду за океан.

Тож негайно Голодяк
загостив у цей ЗУДАК
і почав казати так:

Мученик я — патріот
і караюсь за народ:
жити тут — не маю шанс,
дайте мені ашуранс!

І повірив пан ЗУДАК,
що терпить наш Голодяк,
і зробив в реєстрі знак:
корабель чи теж літак...

Голодяк волів літак,
кошт платитиме відтак.
Так прибув наш Голодяк
до Америки...

Гуд лак!

СУМНО:

А в Америці не так:
він вже Гол — не Голодяк.
І живе наш містер Гол,
наче князь або король:
в нього жінка, мов Метрінга,*
в нього хата, мов палата,
має конто він у банку
(може, має і коханку),
має він новеньку кару,
щоб відвідувати бару,
щоб поїхати над море,
чи теж в другий бік: у гори,
щоб поїхати на пікнік,
щоб поїхати...

та гов!

Коротко: живе пан Гол,
всіх відвідати готов,
всім порадити готов,
всюди йти готов —

однак
не заходить він в ЗУДАК.

ПРАВДИВО:

...Бо в ЗУДАК-у містер Гол
має невеликий довг.
У реєстрі пан ЗУДАК
переправив давній знак:
Містер Гол — це Голодяк.

Іриней Верес

* Міс Нью-Йорку

З ПЕРЕСЕЛЕНСЬКИХ ПОЕЗІЙ

*

Статуе Свободи,
Ти нас зустрічала,
Чотири Свободи
Всім нам обіцяла.
А що сталося?..
Зрада!

Кажуть мельниківці:
„Чотири Свободи“
Вкрали бандерівці!

Батька привіз „пан Зудак“.
Маму — СУК „Провидіння“.
Тешу — дідько надніс —
Кажуть сусіди з Знесіння...

„ПАНЯМ З КОМІТЕТУ“

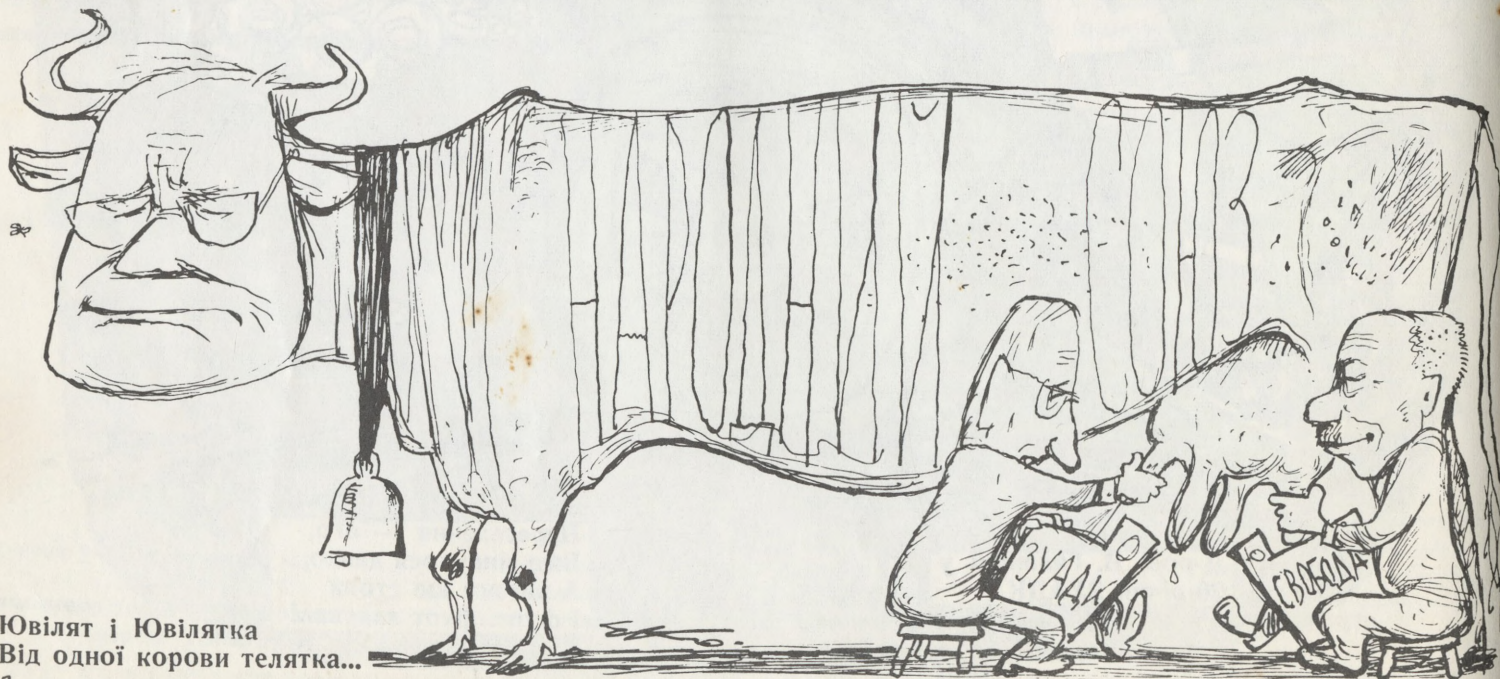
Втирали сльози скитальчі...
Давали нам помаранчі
І з маслом булку...

Чи хтось тепер хоч згадає,
Чи пам'ятає

Цю

вперше простягнуену руку?..

Па п а й

Ювілят і Ювілятка
Від одної корови телятка...

Згодом на бакації!

Рої думок, споминів, рефлексій тиснуть на голову з нагоди ювілею нашого "Зудаку", який саме 15 років тому почав рятувати скитальський народ з таборової неволі й транспортувати до цієї обітваної землі...

Якби, скажім, 15 літ тому хтось з ваших приятелів чи знайомих заявив вам без обиняків, що він збирається на вакації до Рідного Краю, то ви були б у праві подумати, що той ваш приятель або записався до комуністів, або здурів зі щастя, що дістався до Америки живий та цілий.

Сьогодні такі випадки — це неждана якась невидальщина та й не небувальщина. Наші люди їдуть на Україну і, що найважливіше, живі та цілі звідтіль вертаються... Не треба далеко шукати, оце нещодавно відвідав Київ і Львів заступник головного предсідника УНСоюзу, інж. Степан Куропась, з сином Мироном. Вправді в Москві відобрали йому советчики грудку української землі з Канівської гори, але тут уже, мабуть, вина по стороні пана інженера, що зле її сховав, цю грудочку. Бо, наприклад, інж. Павло Грабович не лише привіз зі Стрия до Америки грудку стрійської землі, але й ще, потім, подарував цю землю бойкам на Стрийському З'їзді, на оселі "Чорногора"... Котрий з пп. інженерів був спритніший в пальцях чи більше вчений в науках — розсудіть самі.

Це подорожування на Україну, що почалось з хрущовською відлигою, має свої фази чи там етапи. Насамперед їхали туди т. зв. прогресисти, потім старші імігранти, далі їхні, тут народжені діти, а тепер оце розмахуються один по одному що-сміливіші скитальці. Знаю одного земляка з моїх сторін, що їздив до свого рідного села... оженив сина. Оженив, поблагословив і вернувся назад до Брукліна.

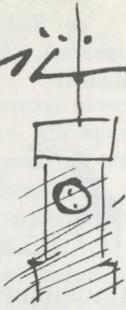
— Що там чувати вдома? — спитали його.

— Біда, — махнув рукою і не хотів більше балакати на цю тему.

Це був, як то кажуть, простий наш селянин, ну — дядько. Але й знаю одного інтелігента (теж інженера), що дістав спеціальний пропуск до Львова на похорон, не на весілля. І той не заперечує, що там біда, — порівняльно з американським добробутом! — підкреслює, але й помічаються деякі зміни на краще: розбудова шкільництва, промислу, фабрик, електрифікація, медична допомога, — того за Польщі не було. Пан інженер говорив з різними людьми — ніхто не бажає собі повороту до давніх, тобто "польських" часів. Наші люди по містах говорять здебільша по-московськи... Так, це правда, — каже пан інженер, — але в душі почувуються українськими патріотами! І ще одна велика полекша: вночі тепер людей не арештують, тільки в білий день!

Цікаве, що як лише вернеться з України один земляк чи землячка, на їх місце збирається їхати туди цілий десяток! Ніби той прибувший чи прибувша привезли з рідних сторін якісь такі старо-крайові бацилі, що заражають тягою за море. Дуже легко піддається цій інфекції наше дороге жіноцтво, яке, крім цього, ніде гріха подіти, таки відважніше за нас, мужчин...

— Що буде, то буде! — говорить одна моя знайома, пані Оріся, — на другий рік вибираюся на Україну! Замовлю Службу Божу, зроблю тестамент і їду в рідну Коломию відвідати батьків. Не буду довше чекати, поки на львівській ратуші залопотить синьо-жовтий прапор, або коли в Києві засяє урядувати наш екзильний уряд, бо

ще забере пару років і кандидати на президентів і прем'єрів опиняться в погребника Петра Яреми... А до того часу може й Хрущова дідько взяти, зміниться політика, засунуть залізну куртину і я не побачу своєї Коломиї!

Чоловік пані Орісі схилив голову і мовчав... Ця її мова — то камінець у його городець! Чоловік пані Орісі належить саме до тих незламних, непохитних патріотів, які на кожній святочній академії присягаються, що наша, мовляв, нога не поступить на рідну землю, поки над вежами Львова і Києва не замають українські прапори... Що ж він тепер скаже землякам на найближчій академії, коли його рідна жінка, задравши хвоста, полетить до Коломиї на вакації?..

І к е р

ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ

—Кого тепер переселювати, куди і навіщо?..

СОРОКА ЗА ТЛОТТИ

● Д-р Володимир Галан тому так довго витримував на позиції керівника ЗУАДК-у, що він служив колись в Українській Галицькій Армії при важкій артилерії.

● ЗУАДК плянує вислати на ферму РОВА ред. Володимира Душника, щоб ревідикував для нас тих переселених з Туреччини козаків, що їх собі присвоїла графиня Толстая.

● З нагоди 20-річчя ЗУАДК-у є проєкт переіменити цю заслужену установу у відділ Агенції Ковбасюка, що возить наших скитальців до Краю на вакації.

● З нагоди 70-літнього ювілею "Свободи" Головний Уряд УНСоюзу дозволив зробити працівникам редакції й адміністрації ще одну збірку на Фонд Наглої Потреби.

● На дедикації площі під будову пам'ятника Т. Шевченкові, найбільшому поетові України, у Вашингтоні, були заступлені всі шари нашої громадськості, крім поетів...

● З огляду на непевну для нас ситуацію в Римі, Курінь "Лісових Чортів" схвалив іменувати свого члена, о. Івана Прокоповича з Дітройту, архикаридиналом.

● Нас інформують, що візита представника Банку Моргана, д-ра Володимира Баранецького, в Домініканській Республіці не має нічого спільного з усуненням президента Боша.

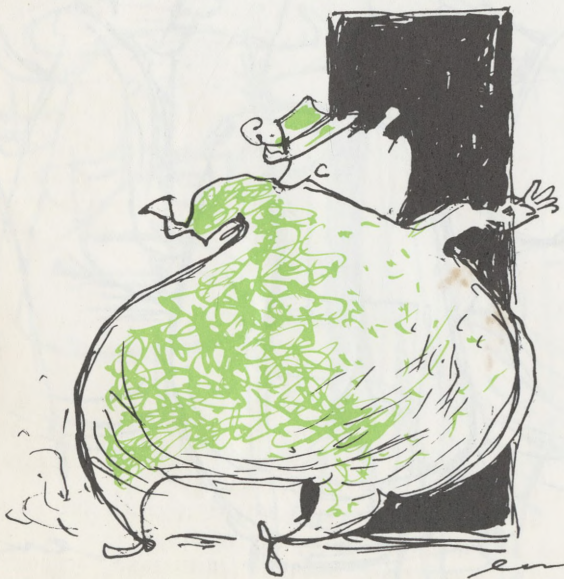
● Кажуть, що в Нью-Йоркській Метрополії буде на решті порядок з імпрезами, коли громадським вїтом, тобто головою Об'єднаного Комітету, стала жінка, пані Катерина Пелешок.

● В Атлантик Ситі не вибрали нашої землячки, п-ни Марші Мітрінко "місс Америкою" тільки тому, що до журі забули попросити інж. Мирона Лепкалюка.

● В Гантері досить вчасно цієї осені потиснув мороз, листя з дерев облетіло і тому Мороз не мав що малювати.

СКИТАЛЕЦЬ І ЗУАДК

ЗУАДК

— Заплатив би довг, але не влажусь...

АМЕРИКАНСЬКІ ДІТИ

Малий Джані до батька:

— Якщо Джордж Вашингтон був такий чесний та порядний, то чому в день його народин замикають всі банки?..

І ТАКЕ БУВАЄ

— Є пан директор?

— Немає.

— А що, виїхав?

— Ні, вилетів з посади. ("Шпілкі", Варшава)

ЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК

Івана Івановича попросили закордонні журналісти в Москві, щоб назвав один найщасливіший момент у своєму житті.

— Це діялось за культу особи, — сказав Іван Іванович. — Був пізній вечір. Поки податись на спочинок, я взяв свого 5-літнього сина на коліна і прочитав йому "надбраніч" передовицю "Правди", що заступає у нас такий буржуазний пережиток як вечірня молитва. Раптом хтось гвалтовно постукав у двері... Ми всі завмерли, бо вже знали, хто в такий спосіб стукає і в таку пізню пору! Відкрилися двері і на порозі замаєчили дебелі постаті в уніформі НКВД...

— Тут живе Іван Іванович Корольков?!

— Ні, вибачте, — відповів я і воскрес наново до життя, — мое прізвище Іван Іванович Ковальов... Корольков живе над нами, на другому поверсі.

Це була справді найкраща й незабутня хвилина мого життя!

З Чикаго

● Українське Життя в Чикаго кипить, бурлить і палахкотить, але — хворіє, бо лідер його не має часу лікувати... Він же є головою, редактором, адміністратором, лінотипістом-складачем, експедитором і навіть коментатором...

● В середу 21 ц. м. увечері другий лідер оповідав, як то він із своїм синочком відбув поїздку на Україну, але зовсім невдачно, бо не вдалося йому прилучити його Перемишля до України, не вдалося у Львові звербувати Семена Стефаніка до ОДВУ, в Києві не вдалося заангажувати Корнійчука на головного редактора "Самостійної України", в Одесі не вдалося заінсталиювати газолін-стейшен, в Каневі не вдалося набрати землі, в Москві не вдалося втягнути Микиту до Народнього Союзу — а тільки вдалося перепачкувати дві пляшчини "української горілки"...

Малому Миронові теж не вдалося зфотографувати фабрики, в якій працювала колись його бабка, як теж не вдалося намовити комсомольських піонерів, щоби вивчали муринську мову...

● "Круглий Стіл" в Чикаго має великі успіхи, бо дає "Чикагоському Дзеннікові" "невичерпну тему: "Гайдамаки онегдай" і "Поржондне русні дзісь"...

● Чикагським туристам в Україні сказали: "Не купуйте тут у нас нічого, бо в Чикаго, в книгарні ОДВУ, можете одержати всю нашу радянську пресу, літературу і культуру"...

● Український День Пуцилла відбувся різнонаціонально: на чеському дворі, під словацьким дахом, при звуках циганського "джем-бенду", під такт муринського "твіста" і "ча-ча-ча", а в буфеті з польською ковбасою і американськими "джін бім" і кока-колею...

НОР

Згадується Перший день

(З книги "Вітаміни")

...Інспекція закінчилася. Отже, я вже буцімто обома ногами в Америці.

Саджають мене в поїзд і я їду до свого добродія — "спонзора", який мене виписав з Німеччини. Жив мій рятівник на Десятій вулиці в Нью-Йорку.

Прийжджаю до метрополії вночі. На станції підійшов до мене хлопець з Українського Допомогового Комітету, і ми вже удвох ідемо поздоровити й обняти містера Грушу (так звався мій "спонзор" з Мангетену).

Дібралися до відповідного номеру. Я й кажу хлопцеві:

— Ви йдіть додому, я тепер і сам достукаюсь до своєї, так би мовити, рідні. Спасибі за поміч.

Хлопець, мабуть, того лише чекав. Віддав мені почесть, тобто підняв вказівний палець до неба, сказав "до побачення" і мов крізь землю провалився. Не встиг я оком моргнути, як його нестало!

Стоїмо ми далі вдвох: я і моя валіза. Вона спокійна, а я тремчу, якраз перед дверима Груші. І роздумую...

"Як це постукає: двічі чи може лише раз?.. Постукаю раз — хай знають, що чоловік інтелігентний".

Стукнув.

В Грушиній хаті анічичирк.

Стукнув двічі.

Та сама могильна тиша.

Я втратив інтелігенцію і гримнув разів чотири в двері.

Чую, заскрипіло ліжко і до дверей зашльопали пантофлі.

— Гу із дис? — з-за дверей пролунав сонний жіночий голос.

Я розгубився. По-перше, нічого-сінько не второпав, що той голос питає, а по-друге не знаю, що відповісти. Нарешті відважився.

— Це, — кажу по-українському, — тут мешкає Груша?

— Тут, — відповідає голос. — А чого це ви вночі ломитеся у двері?.. Хто ви будете, містере?

— Понеділок, — кажу.

— Не брешіть, — відзивається

голос, — сьогодні субота. Ви п'яні, то й плетете нісенітницю. Йдіть геть з-під дверей!

Мною аж затіпало!

— Побий мене, Боже, пані, я — Понеділок. Той, якого ви виписали з Німеччини.

А голос своє:

— Я вас не виписувала. То мій чоловік. А він на праці. То не впускаю ж я вас серед ночі в кімнату. Я роздягнена.

— То одягніться, — кажу. — Я ознаково на вас не буду дивитись. Чую по голосі, що ви вже старенька пані... Мені аби де переспати.

А вона:

— Сам ти старий, жебрак європейський! Іди геть, по поліцію покликаю!

І пошльопали пантофлі сердито від дверей...

Першу ніч на вільній землі довелося мені переночувати в парку.

НЕ ПОМИЛИВСЯ

Чоловік з провінції приїхав до Нью-Йорку й зупинився на 42-ій вулиці перед високим скляним будинком.

— Чи тут виступає Московський цирк? — спитав прохожих.

— Ні, добродію, це будинок Об'єднаних Націй, — пояснили йому.

— Ну, то я дуже не помилився...

НЕБЕЗПЕКА

— Не беру свого чоловіка на покази моди, бо це шкодить нам обом: я тоді, звичайно, починаю мріяти про нову суконку, він — про нову жінку.

Думка: В країні канибалів людоїдство є кулінарним мистецтвом.

ПАРТНЕРИ НА МІСЯЦІ

ВИНАХІДНИК

— Над моделем цієї машини я працював 15 років!

— А до чого вона служить?

— Вже собі не пригадую...

Микола Гонювиги

Довідуємось, що в осінньому сезоні ц. р. в Нью-Йоркському відділенні Т-ва Прихильників Визвольної Боротьби України відбудеться в домівці Т-ва в Народному Домі низка цікавих доповідей на суспільно-політичні й культурні мети. Ось деякі з них:

1) Микола Лебедь: "Американська допомога недо-розвиненим народам" (На підставі власного досвіду й спостережень).

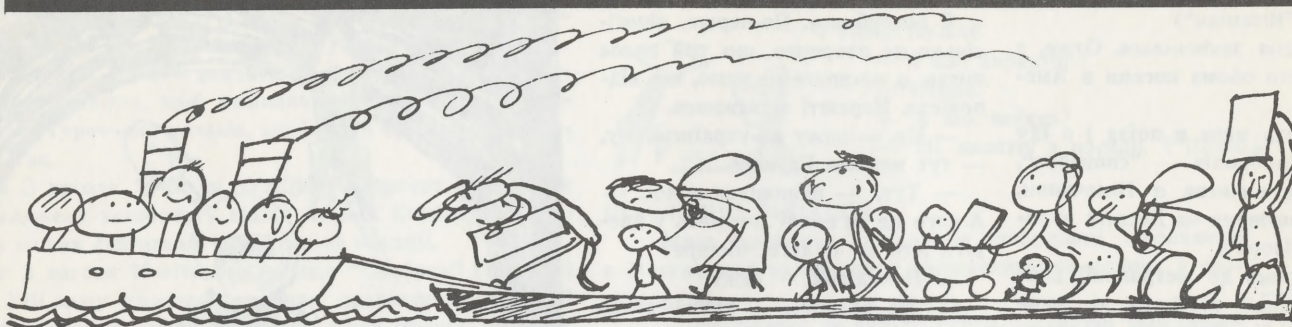
2) Проф. Лев Шанковський: "Де подівся архів УГ-ВР" (З таємниць одного науково-дослідного центру).

3) Д-р Роман Борковський: "Чи може існувати голова без тулуба, а провід без маси?"

4) Євген Стахів: "Йом-Кіпур" (Судний день) і його вплив на українську визвольну політику.

5) Проф. Іван Вовчук (спеціально запрошений гість): "Що таке бандерівство, хто такі бандерівці і чого вони хочуть?"

З нагоди ювілею нашого "Зулаку" пригадуємо нашим читачам деякі маркантніші карикатури і догепи на наші тодішні переселенчі теми, які були поміщені в журналі "Лис Микита" за роки 1948 і 1949. Журнал виходив тоді в Мюнхені, Німеччина. Карикатура з писанкою взята з "Лиса" за 1950 рік, що був продовженням "Лиса Микити" і виходив у Нью-Йорку.

НАЦІЯ У ПОХОДІ

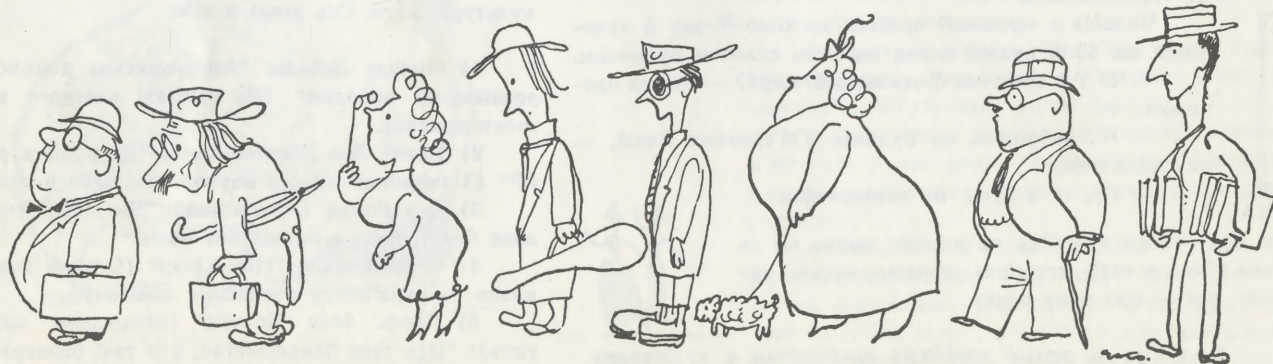

Д-р. ГАЛАН

Д-р. ПАНЧУК

Д-р. СМУК

СТО ТИСЯЧ ДЛЯ ЗУАДК-У.

ПЕРШИЙ ТРАНСПОРТ ФАРМЕРІВ ДО США

др. Володимир Галан в ролі новітнього Мойсея...

КАЧКА на дропі

Як довідемося, Канада прийме в березні цього року 15.000 кілограмів молодих, свіжих скитальців.

У зв'язку з тим, що набирають ДП до інших країн по вазі, жінки в деяких таборах повиганяли свиней із хлівів, а посадили туди чоловіків і посилено годують їх гаферфлюками. Наслідки несподівані: чоловіки на вазі не прибувають, а тільки від вівсянків іржуть, як жеребці... Жінки в розпучі.

З Корнбергу доносять, що кавтабак, призначений для мешканців табору, буде вжито для відгодівлі таборових свиней.

Організація Комбатантів у Геттінгені приймає нових членів. Членами можуть стати навіть ті, які колись дійсно були вояками. Можливість скорого підвищення забезпечена.

Панамський уряд, бажаючи поставити на ноги власну індустрію, планує переселити до себе всіх саомгонщиків із див'яських таборів. Побажаний власний казан і мідяна порука 1,20 довжини.

Канада незабаром прийме великий транспорт молодих, здорових мужчин-скитальців, спеціально призначених до рубання лісу, потрібного на будову кораблів, якими перевозитимуть скитальців з Європи за море.

Америка не може тепер перевезти скитальців за море, бо всі зайві кораблі перевозять „на шварц” вибухові матеріали до Палестини.

Ше хтівсми се запитати, чи признали вам кирпайкит тай ци цалий, ци лиш половину. Міні то ни дали, али я вніс реклеманцію і ми відповіли, жибим се нагіяв, жи другим разом віфасую. Лиш мушу се венци вділити суспійній діености.

В нашім лярті то було таке, жи на кирпайкит записали йдну таку, жи за німців йй наші хлопці причіпили, вибачете, ззаду на гаграфці кардку, де було написано „нур фір дайтші”.

З цим багацько руху се наробило і хтіли йй кирпайкит відобрати, але се віказало, жи тота кардка була ззаду, а з пиреду вна все була суспійна дячка. Ек воно дійсно було то ни знаю, бо я вже се тим гантересую, бо, гай-гай, де мені вже не до того!

А ведлуг цих кирпайкетів, то чириз цисе в нас всі погілилися на три партії. В сдній самі цесі, що дістали цалий, в другій, жи пів, а в третій зібралися всі, жи нич ни дістали. Я тримаюся нивтральности, бо все ше маю нагію, жи ме другим разом ни скривде.

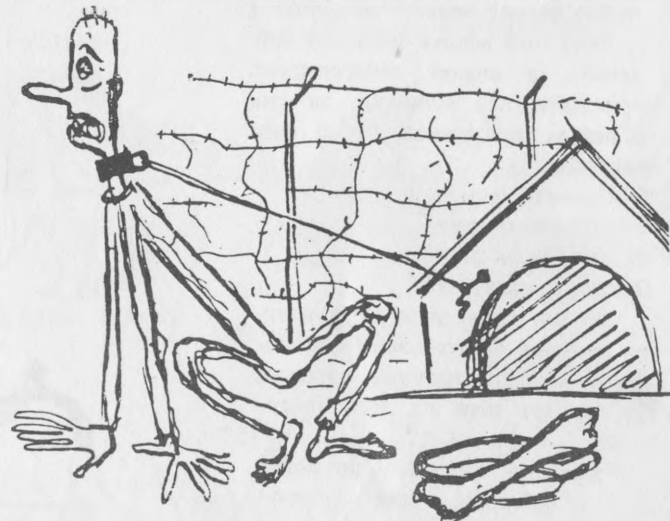
А шо в вашім лярті з виборами чюти? В нас то вже вневовзі тиж мают відбутися і хтів сми се поради ти вас, ци ни вартувалоби записати се на йкус листу. Може би христінин йкіс сподні дістав, або хоц золі, а то хожу босий, тай в споднях коліна ми, вибачейте, повілазили голі і ніякого поратунку не віджу, хіба биз політику. Ек бисте таке вчюли, шом записав се на йкус партійну листу, то не марикуйте, ек буде риндикалний з'їзд, то я напевні ставлю се до вас ведлуг програму.

На цесім слові поздоровлею вас красно

Гриц Зазуля

ЯК СОБІ ДІШІСТ УЯВЛЯЄ АМЕРИКАНСЬКОГО УКРАЇНЦЯ

ЯК СОБІ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ УЯВЛЯЄ ДІШІСТА

Чесний Пане Містер Зудак!

За пюро хапаю, у гатраминт ма-
чею та й Вас, пане містер, ведлуг
юбілеуші гречни поздоровлею.

Бо сте особа знана всем довко-
ла, ше з того чесу, ек наші емігран-
ція сиділа у легрох боса і гола.

Правда, жи хоц не знаю Вас
особисто, то у свої памети вижу,
ек живого, навит биз пайтрету, а
то ше з того чесу, ек сте ми пі-
слали до легру кирпакету.

Від тоди нич сте си не змінили
на твари; тота сама постадь, тото
саме черево та й тоті самі воку-
ляри.

То Вас поздоровлею і вінчую:
аби Вас си не чіпали дохторі, аби
сте сто літ жили у здоровлі і ви-
сокім гуморі.

Ведлуг юбілеушів, то я фурт ед-
но кажу: чес до чесу не зашкодит
для неелного, аби си пригадав, ек
тото всьо було від почетку самого.

Аби тот, же си сидит типер у
карі на спренжинах, добре прига-
дав, ек то він колис навит пішки
холити за шо не мав.

Або не елна Мальвінка, же нині
убрала си у фвітеоко из мінка,
тото нагалала, ек ше донедавна у
лисечих фарбованих котях си хо-
дило, бо на правліві коти фунду-
шів абсолютни не вістарчело.

Та й не еден анжінер зі Львова
най би си пригадав при тотій зна-
годі, ек то він під Миколаївом
файно корову попасав на воловоді.

Всьо тото ведлуг крайових юбі-
леушів, а ведлуг емігранцких,
пригадати не зашкодит, ек сми
в леграх проживали у тоті часи
аліганцкі.

”Чи темите, пан-магістре,

Ек то було в зиму,

Ек смо бігли фасувати

Портки з магазину?”

Сегодни ружні вчені віраховали-
жи по війні богато нашої емігран-
ції було би на капурци пропало,
але нас три річи від того врату-
вало:

Пірша, від понедівка до поне-
дівка в таборовій кухні — горо-
хівка.

Друга, то биз перестанку поче-
рез три роки — фурт ена гафир-
кльоки.

8 MILE AND BEECH
і 29805 West Grand River

WALT'S SUNOCO SERVICE CENTER

В. КУКУРБА
меваджер

Одинока українська фірма на стейт
Мішіган.
Винаймаємо траки і трайлери на цілу
Америку і Канаду.

Тел.: KE 1-1303 і 476-4094

Трета, не інак — йно Зудак.

Від гафиркльоків то смо у лег-
рах кінску силу і кінский розум
дістали, жи смо свій проків свого
едностаини стали. Еден другого
лупив поза вуха, ниhto никого не
слухав і в такім то правоспоретку
і галаманції перебули тежкі чеси
емігранції. І так були би смо в тім
правоспоретку до кінця світа вою-
вали, але нас пан містер Зудак від
того, Богу декувати, вратували.

"THE FOX"

Editor Edward Kozak

Address: "The Fox"

4933 LARKINS

Detroit 10, Michigan

Tel: VI-2-7476

Умови передплати в ЗДА і Канаді:

річна передплата — дол. 3.50

піврічна передплата — дол. 1.80

А на нашому „Давнтавні“
Є гарні студентки —
Ходять пити „джінджурелу“
На ріг, до „ВЕСЕЛКИ“.

А за студентками поспішають студенти та
інші пристойні молодці, і так збирається наша
молодь на добру каву та милу розмову в рідній
українській атмосфері.

А хто бажає скріпити сили й солідніше під-
харчуватись, іде за стіну, до кухні Українського
Народного Дому.

Наша адреса: 142-144, Друга Евню, в Нью-
Йорку.

ДОТАНЯЮТЬ АМЕРИКУ

— Продайте, будь ласка, пшеничку!